

Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie
Oddział w Radomiu

Ekologiczna produkcja nasienna - zasady

Barbara Sazońska

Radom 2017

CENTRUM DORADZTWA ROLNICZEGO W BRWINOWIE
ODDZIAŁ W RADOMIU
26-600 Radom, ul. Chorzowska 16/18
e-mail: radom@cdr.gov.pl

Autor:

Barbara Sazońska, Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie Oddział w Radomiu

Zdjęcie:

Z archiwum Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie Oddział w Radomiu

@ Copyright by Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie
Oddział w Radomiu 2017

Spis treści

1. OGÓLNE ZASADY NASIENICTWA	4
2. REJESTRACJA PLANTACJI NASIENNEJ	5
3. OCENA MATERIAŁU SIEWNEGO	7
4. WYMAGANIA AGROTECHNICZNE PROWADZENIA PLANTACJI NASIENNYCH	9
5. OCENA LABORATORYJNA	10
6. OBRÓT MATERIAŁEM SIEWNYM	11
7. LITERATURA	13

OGÓLNE ZASADY NASIENICTWA

Nasiennictwo rolnicze, którego celem jest dostarczenie doborowego materiału siewnego, w najszerszym ujęciu obejmuje: hodowlę zachowawczą roślin, produkcję i uszlachetnianie materiału siewnego oraz jego obrót.

Jednym z podstawowych ogniw zwiększenia plenności roślin jest dostarczenie rolnictwu możliwie najlepszych odmian, prawidłowy ich dobór do warunków siedliska (rejonizacja) oraz zaopatrzenie gospodarstw w materiał siewny doskonałej jakości. Droga ku temu wiedzie poprzez wyhodowanie i przekazanie szerokiej praktyce tzw. odmian intensywnych. Praca hodowcy kończy się na wyprodukowaniu superelit lub elit hodowlanych. W stacjach hodowlanych nie można wyprodukować takich ilości materiału siewnego, aby wystarczyło go do obsiewu pól produkcyjnych. Pracę tę przejmuje nasiennictwo. Zadaniem jego jest dalsze rozmnażanie superelit i elit, dostarczonych przez hodowców.

Cechami wpływającymi w istotny sposób na ilość i jakość plonów są: tożsamość i jednolitość odmianowa, zdrowotność, dorodność, czystość i zdolność kiełkowania.

Produkcję materiału siewnego prowadzi się w gospodarstwach nasiennych które podlegają kontroli nazywanej kwalifikacją, prowadzonej przez odpowiedni wojewódzki inspektorat ochrony roślin i nasiennictwa. Polega ona na sprawdzeniu czy rozmnażany materiał siewny ma wymagane cechy. W okresie wegetacji sprawdza się tożsamość i jednolitość gatunkową i odmianową, wtedy bowiem na podstawie wyglądu całych roślin oraz barwy i kształtu kwiatu specjaliście łatwiej rozpoznać, czy należą one do odmiany zgłoszonej do kwalifikacji, a także czy nie ma domieszek innych odmian lub gatunków. Natomiast na podstawie wyglądu nasion bardzo trudno zidentyfikować odmianę, a przeważnie jest to wręcz niemożliwe. Określa się również zdrowotność plantacji, gdyż porażenie chorobami daje się wówczas łatwiej rozpoznać. Czystość nasion można tylko częściowo ocenić na plantacji, notując występowanie innych gatunków i odmian uprawnych oraz szkodliwe chwasty. Właściwą ocenę czystości przeprowadza się w laboratoriach, gdzie również określa się dorodność i zdolność kiełkowania.

Wyłączne prawo hodowcy

Każdy rolnik musi wiedzieć, że odmiana jest własnością hodowcy.

Obecnie prawie wszystkie odmiany roślin są chronione wyłącznym prawem. Ochrona wyłącznym prawem oznacza, że wyłącznie hodowca będący właścicielem odmiany lub osoba przez niego upoważniona w drodze umowy licencyjnej, może materiał siewny tej odmiany rozmnażać, przygotowywać do siewu, przechowywać, oferować do sprzedaży i sprzedawać na cele siewne. Oficjalnym źródłem informacji o ochronie prawnej odmian roślin na poziomie:

- **krajowym** jest Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin uprawnych w Słupi Wielkiej (COBORU),

- **wspólnotowym** jest Wspólnotowy Urząd Ochrony Odmian Roślin (CPVO).

Adresy internetowe do tych urzędów znajdują się na stronie internetowej Agencji Nasiennej www.agencjanasienna.pl

Wytwarzanie materiału siewnego zgodnie z prawem

Obowiązek oceny, wymagania jakie powinien spełniać wytwarzany materiał siewny a także stosowane metody oceny dla poszczególnych gatunków roślin wynika z przepisów prawnych.

Wszystkie aktualne przepisy z zakresu nasiennictwa są dostępne na stronie internetowej www.piorin.gov.pl. Na stronie PIORIN-u umieszczone są również obowiązujące państwa członkowskie akty prawne UE a także OECD.

Każdy podmiot wytwarzający materiał siewny oraz osoby dokonujące oceny wytwarzanego materiału siewnego są obowiązane znać wszystkie przepisy dotyczące nasiennictwa.

Materiał siewny

Wytwarzanie materiału siewnego rozpoczyna się od materiału wytworzonego przez zachowującego odmianę* lub dostawcę danego gatunku lub odmiany i stanowi jedno lub kilka jego rozmnożeń. Dla odmiany mieszańcowej wytwarzanie tego materiału obejmuje wytwarzanie składników mieszańca oraz ich krzyżowanie.

* **Zachowujący odmianę** - hodowca lub inna osoba fizyczna, osoba prawna albo jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, prowadząca działalność zmierzającą do wytworzenia materiału siewnego odmiany, która to działalność zapewni odmianie charakterystyczne właściwości, wyrównanie i trwałość, lub upoważniona przez niego osoba, która będzie prowadzić obrót materiałem siewnym.

Przy wytwarzaniu materiału siewnego zapewnia się odpowiednie dla gatunku i odmiany:

- warunki agrotechniczne, w szczególności utrzymanie tożsamości i czystości odmianowej oraz ochronę przed porażeniem chorobami i szkodnikami roślin, przenoszonymi przez materiał siewny;

- otrzymanie materiału siewnego o odpowiedniej dla poszczególnych gatunków i odmian jakości przez uzyskanie odpowiedniej zdolności kiełkowania, czystości i wielkości zanieczyszczeń, tożsamości gatunkowej i odmianowej, zdrowotności a także cech zewnętrznych odpowiednich dla określonych gatunków i grup roślin.

REJESTRACJA PLANTACJI NASIENNEJ

Wszystkie uprawy nasienne muszą być zarejestrowane w Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin (od 2018 r. planowana jest reorganizacja PIORiN). Rejestracja odbywa się poprzez złożenie wniosku o dokonanie oceny polowej materiału siewnego. Jeśli rolnik jest podwykonawcą to wszystkie formalności związane z rejestracją dokonuje firma z którą rolnik podpisał umowę. Natomiast rolnik który sam chce wytwarzać materiał siewny i dokonywać obrotu takim materiałem musi być wpisany do ewidencji przedsiębiorców przed złożeniem wniosku o dokonanie oceny polowej. Jeśli odmiana jest chroniona wyłącznym prawem hodowcy, to należy uzyskać zgodę hodowcy na rozmnażanie materiału siewnego.

Wniosek o dokonanie oceny polowej materiału siewnego zawiera:

- imię i nazwisko oraz adres i miejsce zamieszkania albo nazwę oraz adres i siedzibę producenta;

- określenie miejsca położenia plantacji nasiennej, w tym nazwę miejscowości, gminy i powiatu oraz dwucyfrowy symbol województwa i dwucyfrowy symbol powiatu danego województwa;

- nazwę odmiany i gatunku rośliny uprawnej;

- formułę mieszańca – w przypadku odmian mieszańcowych;
- określenie stopnia kwalifikacji wysianego materiału siewnego oraz numer i datę świadectwa oceny laboratoryjnej lub informacji o wynikach badania materiału siewnego, z wyłączeniem materiału matecznego;
- numer partii materiału siewnego użytego do siewu, z wyłączeniem materiału matecznego;
- oznaczenie powierzchni plantacji nasiennej;
- określenie roku założenia plantacji nasiennej;
- określenie roku zbioru materiału siewnego – w przypadku roślin o dwuletnim cyklu produkcyjnym oraz roślin wieloletnich;
- informację o przedplonie;
- określenie przewidywanej:
 - a) wielkości zbioru,
 - b) liczby etykiet urzędowych;

Wniosek o dokonanie oceny polowej materiału siewnego roślin rolniczych składają:

- a) zachowujący odmianę – w przypadku odmian chronionych wyłącznym prawem do odmiany;
- b) prowadzący obrót** – w przypadku odmian niechronionych wyłącznym prawem do odmiany.

** Oznacza osobę fizyczną, osobę prawną albo jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, która prowadzi obrót materiałem siewnym roślin rolniczych lub roślin warzywnych.

Wniosek o dokonanie oceny polowej materiału siewnego składa się do Wojewódzkiego Inspektora właściwego ze względu na położenie plantacji nasiennej. Wniosek o dokonanie oceny polowej materiału siewnego wieloletnich roślin rolniczych składa się w każdym roku oceny polowej.

Do wniosku o dokonanie oceny polowej materiału siewnego dołącza się:

a) oświadczenie zachowującego odmianę, że materiał siewny został wyprodukowany zgodnie z metodyką hodowli przyjętą dla danej odmiany, oraz własne oznaczenie odmiany identyfikujące materiał siewny użyty do siewu – w przypadku zgłaszania do oceny polowej materiału siewnego na plantacji obsianej albo obsadzonej materiałem matecznym;

b) opis składników mieszańca - w przypadku zgłaszania do oceny polowej odmiany mieszańcowej;

W opisie nie uwzględnia się składników, którymi są odmiany wpisane do krajowego rejestru lub wspólnotowych katalogów;

c) oryginał albo kopię protokołu pobrania próby materiału siewnego do oceny tożsamości i czystości odmianowej;

d) oryginał albo kopię dokumentu zakupu zawierającego w szczególności numer partii i stopień kwalifikacji – w przypadku zgłaszania do oceny polowej materiału siewnego na plantacji nasiennej obsianej albo obsadzonej materiałem siewnym kategorii elitarny albo kategorii kwalifikowany;

e) oryginał albo kopię świadectwa oceny laboratoryjnej;

f) oryginał albo kopie decyzji Centralnego Ośrodka w sprawie wyrażenia zgody na wprowadzenie do obrotu materiału siewnego przeznaczonego do testów lub doświadczeń polowych albo zgody w tym zakresie właściwego urzędu państwa członkowskiego, w przypadku zgłoszenia do oceny materiału siewnego na plantacji nasiennej obsianej lub obsadzonej materiałem siewnym odmian roślin rolniczych

Wnioskodawca, który złożył wniosek o dokonanie oceny polowej materiału siewnego roślin rolniczych, przechowuje etykiety dotyczące partii materiału siewnego użytego do siewu lub sadzenia do czasu zakończenia oceny tego materiału i okazuje je na żądanie organu dokonującego oceny albo przekazuje je producentowi materiału siewnego. W przypadku gdy wnioskodawca przekaze producentowi materiału siewnego etykiety, producent materiału siewnego jest obowiązany do przechowywania etykiet do czasu zakończenia oceny tego materiału i okazywania etykiet na żądanie organu dokonującego oceny.

Minimalna wielkość plantacji nasiennych

Przy wytwarzaniu materiału siewnego kategorii kwalifikowany powierzchnia plantacji nasiennych roślin rolniczych nie może być mniejsza niż:

2 ha –w przypadku materiału siewnego roślin zbożowych;

1ha –w przypadku sadzeniaków ziemniaka;

0,5 ha –w przypadku pozostałych gatunków roślin rolniczych.

Plantacje nasienne, na których jest wytwarzany materiał siewny, powinny stanowić zwarty obszar uprawny.

OCENA MATERIAŁU SIEWNEGO

Ocena materiału siewnego polega na sprawdzeniu, czy materiał siewny spełnia wymagania w zakresie jego wytwarzania lub czy materiał siewny odpowiada określonym wymaganiom w zakresie jakości. Ocena materiału siewnego w zależności od gatunku roślin i kategorii wytwarzanego materiału siewnego, obejmuje:

- **ocenę polową** polegającą na sprawdzeniu, w wyniku dokonania oceny plantacji nasiennej, czy plantacja nasiennej spełnia wymagania w zakresie wytwarzania materiału siewnego;
- **ocenę laboratoryjną** polegającą na sprawdzeniu jakości lub zdrowotności materiału siewnego;
- **ocenę tożsamości i czystości odmianowej** polegającą na sprawdzeniu, na każdym etapie wegetacji roślin, czy cechy odmian pozostały niezmienione w procesie rozmnażania, w celu potwierdzenia tożsamości i czystości odmianowej poszczególnych partii materiału siewnego;
- **ocenę cech zewnętrznych** polegającą na sprawdzeniu, czy cechy zewnętrzne materiału siewnego spełniają wymagania w zakresie jakości.

Ocena polowa

Do oceny polowej zgłaszać można odmiany roślin rolniczych wpisane do:

- krajowego rejestru,
- rejestrów państw członkowskich UE,
- rejestrów krajów trzecich.

Oceny polowej roślin rolniczych dokonuje się na plantacjach nasiennych prowadzonych przez przedsiębiorcę lub producenta na podstawie umowy kontraktacyjnej zawartej przez tego przedsiębiorcę. Producent ma obowiązek przechowywania etykiet dotyczących partii materiału siewnego

użytego do wytwarzania, do czasu zakończenia oceny tego materiału. Brak etykiet jest podstawą do odstąpienia od oceny.

Ocenę polową przeprowadzają kwalifikatorzy, do obowiązku których należy sprawdzenie:

- na podstawie dokumentów pochodzenie nasion lub sadzeniaków, ciągłości kwalifikacyjnej itp.
- na plantacji zaś – wymaganej izolacji, czystości i jednolitości odmianowej, zdrowotności, stopnia zachwaszczenia, ogólnego rozwoju roślin, obszaru zgłoszonej plantacji oraz czy w okresie wegetacji rozwoju roślin były warunki potrzebne do wyprodukowania materiału siewnego wysokiej jakości. Liczba i rodzaj wad zauważonych w czasie lustracji, w zestawieniu z obowiązującymi w tym zakresie normami jest podstawą do oceny plantacji. **Zależnie od wyniku tego porównania kwalifikator wystawia świadectwo kwalifikacji polowej lub plantację dyskwalifikuje. W przypadku dyskwalifikacji wystawiana jest informacja o dyskwalifikacji oceny polowej.**

Terminy składania wniosków do oceny polowej:

- a) **do dnia 15 marca** - dla gatunków roślin uprawnych jednorocznych ozimych i gatunków wieloletnich,
- b) **do dnia 15 maja** - dla gatunków roślin uprawnych jednorocznych,
- c) **do dnia 20 maja** – dla ziemniaka,
- d) **do dnia 31 sierpnia** - dla gatunków roślin o dwuletnim cyklu rozmnażania.

Terminy oceny stanu plantacji

W zależności od gatunku plantacje ocenia się w następujących terminach

- **bobowate** – jedna ocena stanu plantacji w okresie od pełni kwitnienia roślin do początku zawiązywania strąków, a w przypadku łubinów przeprowadza się drugą ocenę w okresie zawiązywania strąków,
 - **motylkowate drobnonasienne (bobowate)** – jedna ocena stanu plantacji w okresie między pełnią kwitnienia, a dojrzewaniem nasion,
 - **wiechlinowate** - dwie oceny stanu plantacji: pierwsza przed kwitnieniem, druga w okresie między pełnym wykłoszeniem, a dojrzewaniem nasion,
 - **inne rośliny rolnicze** – dla roślin dwuletnich w pierwszym roku uprawy - jedna ocena w okresie wytwarzania wysadków, w drugim roku uprawy oraz dla roślin jednorocznych – jedna ocena w okresie od kwitnienia roślin do początku dojrzewania nasion,
- Plantacje nasienne wieloletnich gatunków roślin rolniczych, w szczególności gatunków wiechlinowatych oraz bobowatych drobnonasienne, mogą być prowadzone przez trzy następujące po sobie sezony wegetacyjne, licząc od pierwszego sezonu zbioru nasion.

Znakowanie plantacji nasiennej

Plantacje nasienne znakuje się w sposób zapewniający identyfikację plantacji. Próby materiału siewnego do oceny laboratoryjnej pobiera się w obecności prowadzącego obrót lub osoby przez niego upoważnionej.

Plantacje nasienne znakuje się za pomocą tablicy, o wymiarach nie mniejszych niż 210 mm × 297 mm (format A4), zawierającej w szczególności następujące informacje:

- nazwę gatunku;
- nazwę wytwarzanej odmiany;
- stopień kwalifikacji wysianego materiału siewnego;

- powierzchnię plantacji nasiennej;
- imię i nazwisko albo nazwę podmiotu, który złożył wniosek o dokonanie oceny polowej materiału siewnego.

WYMAGANIA AGROTECHNICZNE PROWADZENIA PLANTACJI NASIENNYCH

Plantacje nasienne powinny być zakładane z zachowaniem:

- izolacji przestrzennej, która ma na celu oddzielenie plantacji nasiennej od źródeł obcego pyłku lub chorób i szkodników pochodzących ze zbiorowisk roślin uprawnych oraz dziko rosnących, mogących stanowić źródło obcego pyłku;
- szczegółowych wymagań dotyczących wytwarzania materiału siewnego poszczególnych gatunków roślin uprawnych.

Jeżeli izolacja przestrzenna między plantacją nasienną, na której jest wytwarzany materiał siewny wyższego stopnia kwalifikacji, a plantacją nasienną, na której jest wytwarzany materiał siewny tego samego gatunku i tej samej odmiany niższego stopnia kwalifikacji, nie zostanie zachowana, materiał siewny pochodzący z plantacji nasiennej, na której jest wytwarzany materiał siewny wyższego stopnia kwalifikacji, uznaje się za materiał siewny w stopniu kwalifikacji nie wyższym niż materiał siewny wytwarzany na sąsiadującej plantacji nasiennej.

Izolacja przestrzenna od materiałów hodowlanych nie jest wymagana dla plantacji nasiennej. Izolacja przestrzenna może być zmniejszona do 1/2 wymaganej odległości, jeżeli plantacja nasiennej jest oddzielona lasem, wzgórzami lub wysokimi budynkami.

Plantacje nasienne wyki siewnej i wyki kosmatej mogą być zakładane z wsiewką innej rośliny (rośliną podporową), którą mogą stanowić rośliny zbożowe, z wyłączeniem kukurydzy, lub gorczycy sarepskiej. Rośliny podporowe nie mogą uniemożliwiać dokonania oceny polowej oraz sprawdzenia spełnienia szczegółowych wymagań dotyczących wytwarzania i jakości.

Przy zakładaniu plantacji nasiennych odmian mieszańcowych, obsianych mieszaniną składników rodzicielskich, w pobliżu ocenianej plantacji nasiennej zakłada się poletka o powierzchni nie mniejszej niż 10 m², obsiane poszczególnymi składnikami rodzicielskimi i służące do oceny tożsamości i czystości odmianowej tych składników.

Przedplon

Przedplonem plantacji nasiennej, który stanowi każda uprawa, niezależnie od jej przeznaczenia, poprzedzająca założenie plantacji nasiennej, nie mogą być rośliny wykluczające możliwość produkcji materiału siewnego danego gatunku.

Na plantacjach nasiennych powinna być prowadzona systematyczna selekcja negatywna, polegająca w szczególności na usuwaniu roślin nietypowych, obcych gatunków uprawnych oraz porażonych chorobami, mogących stanowić źródło porażenia dla roślin uprawianych.

Długość okresu prowadzenia plantacji nasiennej

Plantacje nasienne wieloletnich gatunków roślin rolniczych, w szczególności gatunków wiechlinowatych oraz bobowatych drobnonasiennych, mogą być prowadzone przez 3 następujące po sobie sezony wegetacyjne, licząc od pierwszego sezonu zbioru nasion.

Jeżeli po okresie trzech sezonów wegetacyjnych, stan plantacji nasiennej umożliwia otrzymanie materiału siewnego zgodnego ze szczegółowymi wymaganiami dotyczącymi wytwarzania i jakości, plantacja nasienna może być prowadzona w następnych sezonach wegetacyjnych, w których podlega wyłącznie urzędowej ocenie polowej.

OCENA LABORATORYJNA

Pobieranie i wysyłanie próbek nasion

Plantator jest obowiązany zebrać starannie rośliny z zakwalifikowanej plantacji, omlócić, po czym nasiona dokładnie oczyścić. Następnie zawiadamia urzędowego próbobiorcę, który pobiera średnią próbkę do kontroli laboratoryjnej zgodnie z obowiązującą w tym względzie normą. Próbobiorca sporządza protokół z pobrania próbek (gatunek, odmiana, stopień kwalifikacji, wielkość partii, numer pola, z którego zebrano nasiona itp.)

Jeżeli składający wniosek o dokonanie oceny polowej, oceny laboratoryjnej, oceny weryfikacyjnej lub oceny cech zewnętrznych materiału siewnego roślin rolniczych nie zgadza się z wynikiem oceny dokonanej przez wojewódzkiego inspektora, może złożyć wniosek o ponowne dokonanie oceny do Głównego Inspektora za pośrednictwem tego wojewódzkiego inspektora.

Ocena laboratoryjna materiału siewnego roślin rolniczych

Oceny laboratoryjnej materiału siewnego roślin rolniczych dokonują laboratoria wojewódzkich inspektoratów ochrony roślin i nasiennictwa, zwane dalej "urzędowymi laboratoriami" lub laboratoria które uzyskały akredytację wojewódzkiego inspektora, zwane "akredytowanymi laboratoriami";

Degradacja materiału siewnego

Podmiot dokonujący oceny polowej lub oceny laboratoryjnej materiału siewnego może uznać materiał siewny w niższym stopniu kwalifikacji niż to wynika z kolejności rozmnożeń dla danego stopnia kwalifikacji materiału użytego do jego wytworzenia (degradacja materiału siewnego). Degradacji materiału siewnego po dokonaniu oceny laboratoryjnej może dokonać wyłącznie zachowujący odmianę w odniesieniu do materiału siewnego własnych odmian. Degradacji materiału siewnego dokonuje się w stosunku do całej partii tego materiału lub jej części.

Po dokonaniu degradacji:

- **całej partii materiału siewnego** – wydaje się świadectwo oceny laboratoryjnej, z tym że w przypadku gdy świadectwo oceny laboratoryjnej zostało już wydane, nowe świadectwo oceny laboratoryjnej wydaje się po uprzednim anulowaniu świadectwa oceny laboratoryjnej, dokonanych przez przekreślenie świadectwa i umieszczenie na nim wyrazu „anulowano” oraz opatrzeniu go podpisem kierownika laboratorium oceny nasion właściwego ze względu na miejsce dokonania degradacji lub kierownika akredytowanego laboratorium;

- **części partii materiału siewnego** – zdegradowanej części partii nadaje się nowy numer partii oraz wydaje się świadectwo oceny laboratoryjnej, z tym że w przypadku gdy świadectwo oceny laboratoryjnej zostało już wydane, umieszcza się na nim informację o ilości zdegradowanego materiału siewnego oraz wyrazy „częściowa degradacja” i na podstawie tego świadectwa wydaje się nowe świadectwo oceny laboratoryjnej; na nowym świadectwie umieszcza się wyrazy „częściowa degradacja” oraz opatruje je podpisem kierownika laboratorium oceny nasion właściwego ze względu na miejsce dokonania degradacji lub kierownika akredytowanego laboratorium.

OBRÓT MATERIAŁEM SIEWNYM

Obrót materiałem siewnym roślin rolniczych i warzywnych wytworzonym w posiadanym gospodarstwie, może prowadzić rolnik, który zgłosi zamiar prowadzenia obrotu tym materiałem siewnym wojewódzkiemu inspektorowi właściwemu ze względu na miejsce zamieszkania rolnika.

Zgłoszenia dokonuje się w terminie 7 dni przed planowanym dniem rozpoczęcia prowadzenia obrotu materiałem siewnym.

Wojewódzki inspektor po otrzymaniu zgłoszenia wpisuje rolnika do ewidencji rolników i wydaje zaświadczenie o wpisie do tej ewidencji. Materiał siewny kategorii handlowy podlega ocenie laboratoryjnej.

Przygotowanie materiału siewnego do obrotu

Materiał siewny roślin rolniczych wprowadzany do obrotu i znajdujący się w obrocie powinien być opakowany. Opakowanie materiału siewnego zabezpiecza się w sposób trwały i uniemożliwiający jego otwarcie bez uszkodzenia.

Etykietowanie i plombowanie materiału siewnego

Materiał siewny znajdujący się w obrocie zaopatruje się w etykiety wydawane przez:

- wojewódzkiego inspektora - dla materiału siewnego wytworzonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej albo
- właściwy urząd innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego - dla materiału siewnego wytworzonego na terytorium tego państwa, albo
- prowadzącego obrót.

Etykiety są dokumentami i urzędowymi. Na etykietach umieszcza się informacje identyfikujące materiał siewny określone w przepisach. W celu zabezpieczenia opakowania materiału siewnego stosuje się plomby wydawane przez wojewódzkich inspektorów, zwane dalej "plombami urzędowymi", albo plomby prowadzących obrót. Etykiety i plomby urzędowe stosuje się dla materiału siewnego kategorii elitarny, kategorii kwalifikowany i kategorii handlowy. Etykiety i plomby urzędowe, na wniosek prowadzącego obrót, wydaje odpłatnie wojewódzki inspektor.

Wybrane załączniki do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 kwietnia 2013 r. (poz. 517)

Załącznik nr 1

OPIS KATEGORII I STOPNI KWALIFIKACJI MATERIAŁU SIEWNEGO DLA POSZCZEGÓLNYCH GRUP ROŚLIN

[Treść załącznika w formie PDF do pobrania tutaj](#)

Załącznik nr 2

SZCZEGÓŁOWE WYMAGANIA DOTYCZĄCE WYTWARZANIA MATERIAŁU SIEWNEGO ROŚLIN ROLNICZYCH, Z WYŁĄCZENIEM SADZENIAKÓW ZIEMNIAKA, DLA POSZCZEGÓLNYCH GATUNKÓW LUB GRUP ROŚLIN

[Treść załącznika w formie PDF do pobrania tutaj](#)

Załącznik nr 3

SZCZEGÓŁOWE WYMAGANIA DOTYCZĄCE WYTWARZANIA I JAKOŚCI SADZENIAKÓW ZIEMNIAKA ORAZ DOPUSZCZALNA WIELKOŚĆ PARTII W OBROCI

[Treść załącznika w formie PDF do pobrania tutaj](#)

Załącznik nr 5

SZCZEGÓŁOWE WYMAGANIA DOTYCZĄCE JAKOŚCI ORAZ DOPUSZCZALNA WIELKOŚĆ PARTII OBROCI DLA MATERIAŁU SIEWNEGO ROŚLIN ROLNICZYCH

[Treść załącznika w formie PDF do pobrania tutaj](#)

LITERATURA

1. Ustawa z dnia 9 listopada 2012 roku o nasiennictwie (Dz.U. z 2012 r., poz. 1512 z późn. zm.)
- 2 Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 kwietnia 2013 r. w sprawie terminów składania wniosków o dokonanie oceny polowej materiału siewnego poszczególnych grup roślin lub gatunków roślin rolniczych i warzywnych oraz szczegółowych wymagań w zakresie wytwarzania i jakości materiału siewnego tych roślin (Dz. U. 2013 poz. 517)
3. Rozporządzenie MRiRW z dnia 5 listopada 2014 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie terminów składania wniosków o dokonanie oceny polowej materiału siewnego poszczególnych grup roślin lub gatunków roślin rolniczych i warzywnych oraz szczegółowych wymagań w zakresie wytwarzania i jakości materiału siewnego tych roślin (Dz. U. 2014 poz. 1651)
4. Obwieszczenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 27 września 2013 r. w sprawie wykazu gatunków roślin, których odmiany podlegają rejestracji, oraz których materiał siewny może być wytwarzany, oceniany i kontrolowany (poz.33);
5. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 13 czerwca 2016 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie terminów składania wniosków o dokonanie oceny polowej materiału siewnego poszczególnych grup roślin lub gatunków roślin rolniczych i warzywnych oraz szczegółowych wymagań w zakresie wytwarzania i jakości materiału siewnego tych roślin
6. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi zmieniające rozporządzenie w sprawie rodzaju opakowań materiału siewnego roślin rolniczych i warzywnych, sposobu ich zabezpieczania oraz szczegółowego sposobu etykietowania i plombowania 16 maja 2017r. (Dz. U 2017 poz. 1031)